

การพัฒนาแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน
สำหรับนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

*(A Development Of Instructional Model For Writing Skill Of
Freshmen Bankeun Lao Pdr Teacher College)*

จันทร์สมร พรทวงศ์*

E-mail:-

ดร. เพ็ญภา กุลนภาดล**

ดร. ประชา อินัง***

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการสร้างรูปแบบการสอน หาประสิทธิภาพรูปแบบการสอน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน ที่ลงทะเบียนเรียนสาขาภาษาลาว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน และแบบวัดทักษะการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการหาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นขั้นเตรียมความพร้อมสร้างความสนใจและทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นการเสนอเนื้อหาใหม่ แยกกลุ่มย่อยปฏิบัติ การ ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน ให้อ่านเนื้อหา ตลอดทั้งเรื่อง และเสนอประเด็นความคิดหลัก สัมมนาร่วมกับเพื่อน และปฏิบัติ การเขียนรายบุคคล ขั้นที่ 4 ขั้น ประเมิน เป็นการทดสอบย่อยรายบุคคล ตรวจผลงาน ครูให้ข้อมูลย้อนกลับ และขั้นที่ 5 ขั้นถ่ายโอน ไปงานหรือ

* นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาครูศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบฝึกหัดการเขียน การบ้าน และการอ่านเพิ่มเติม และแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการเขียน และประเมินตามสภาพจริง การนำรูปแบบไปใช้ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบผลต่างระหว่างกระบวนการเรียนรู้และหลังเรียน พบว่า ประสิทธิภาพ ความสามารถในการทำกิจกรรมตามแบบฝึกหัดระหว่างเรียน ครบ 6 ครั้งได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.07 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.72 ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการสอนนี้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ จากการเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า ทักษะการเขียนของผู้เรียนที่เรียนจากรูปแบบการสอนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: รูปแบบการสอน/ ทักษะการเขียน

Abstract

The purposes of this research were to develop an instructional model for writing skill development of the first - year students at Bankeun Teacher College, Lao P.D.R. and to find the efficiency of this instructional model. The sample, derived by means of simple random sampling, consisted of 41 first – year students enrolling in the course of Lao Language in the second semester of the academic year 2009 – 2010. The statistical devices used for data analysis were means, standard deviation, independent group t-test and the 80/ 80 efficiency standard criterion.

The result were to obtain the instructional model for writing skill development comprising 5 steps as follows: Step 1: Introduction: readiness preparation to arouse the interest and review of prior knowledge; Step 2: Presentation: presenting new content and dividing learners into small groups for implementing; Step 3: Practice: dividing learners into a group of 5 – 6 people, reading the whole content, presenting main idea issue, peer seminar, and individual writing implementation; Step 4: evaluation: individual quiz, checking learners' work. and giving teacher's feedback; and Step 5: Transferring: content sheets or writing worksheets, homework and supplementary reading assignments. The learning management plan comprised 6 lesson plans. Each lesson plan included writing skill practice and authentic assessment. For the implementation of the instruction model, on the comparison of the differences between the outcomes of while – learning process and of after learning, it was found out that the average score of 6 while – leaning activities was at 97.07 percent; while the average score of the academic achievement posttest after learning was at 97.72. This signified that the efficiency of the instructional model was higher than the 80/80 standard criterion. On the comparison of the average score between before learning and after learning, it also revealed a significant

increase of writing skill improvement after learning at the level of .05. It is thus indicated that the instructional model for writing skill development can be used effectively.

Keywords: Instructional Model/ Writing Skill

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารของมนุษย์ในการดำรงชีวิตประจำวันในสังคมภาษาใช้ในการแสดงความคิดเห็น พบปะสังสรรค์ รวมถึงเป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษา ค้นคว้าถึงความเป็นมาของสังคม ภาษาเจริญก้าวหน้าไปตามความเจริญก้าวหน้าของสังคม ภาษาพูด และภาษาเขียนเป็นเครื่องมือที่แสดงถึงความเจริญในอดีต และเป็นหลักฐานที่สำคัญในการศึกษาความเป็นมาของสังคม ภาษาเขียนเกิดขึ้นตามความต้องการในการบันทึกข้อความตามภาษาพูดไว้เป็นหลักฐานอ้างอิง เพราะฉะนั้นภาษาเขียนเป็นภาษาที่ชัดเจนกว่าภาษาพูด การมีทั้งภาษาพูด และภาษาเขียนนับเป็นความสะดวกในการสื่อความหมายทางความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ การสื่อสาร การศึกษา การประกอบอาชีพ และเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้ทุกๆ ประเทศในโลกจึงมีภาษาประจำชาติ มีภาษาในการพูดและการปฏิบัติการเขียนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง เพื่อแสดงถึงเกียรติยศศักดิ์ศรีของความเป็นชาติ ความเป็นเอกราชทางด้านวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจต่างๆ ดังสุภาษิตลาวกล่าวไว้ว่า “ ภาษาบอกชาติ มารยาทบอกตระกูล ” (คำเมือง ดวงทองลา และมอนคำไชยะวงศ์, 2552, หน้า 4-5)

ภาษาลาวมีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างคนลาวทั้ง ชาติทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ภาษาลาวเป็นเครื่องมือแสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวของคนในชาติ ตั้งแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน ภาษาลาวเป็นวัฒนธรรมประจำชาติอย่างหนึ่งที่ชาวลาวภูมิใจและควรแก่การรักษาไว้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งด้าน

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ระบบข่าวสารข้อมูล การคมนาคมและวิทยาการต่างๆ ส่งผลกระทบต่อสังคมลาวและการพัฒนาการศึกษาของลาว จึงทำให้เกิดกระแสการเรียกร้องการปฏิรูปการศึกษา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้วางแผนพัฒนาการสร้างครูตั้งแต่ ปี 2549 ถึง 2558 การพัฒนาครูต้องให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของชาติ และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานการศึกษาเพื่อพัฒนาทุกคน และแผนปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ

วิทยาลัยครูบ้านเกินจัดการเรียนการสอน 6 สาขาวิชา และวิชาภาษาลาวเป็นสาขาวิชาหนึ่งในสถาบันสร้างครูทั่วประเทศ เป็นวิชาบังคับในทุกสาขาวิชา เนื่องจากว่าภาษาลาวเป็นวิชาพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาลาวจะต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนอ่านได้ เขียนเป็น เพราะการเขียนเป็นทักษะหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น พรรคนะ อารมณ์ จินตนาการ และเป็นสิ่งที่ต้องการสื่อสารอื่นๆ ของตน ผ่านงานเขียนโดยใช้สัญลักษณ์ ที่กำหนดรู้ร่วมกันเป็นสื่อกลางของการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน การเขียนจึงมีความสำคัญต่อการสื่อสารซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้รับสารหรือผู้อ่านเกิดความเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารอย่างถูกต้องแล้วผู้เขียนจะต้องจัดระเบียบความคิดของตนออกมาอย่างเป็นระบบและต้องรู้จักใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนที่ถูกต้องชัดเจนเพื่อสื่อความหมายอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ครูผู้สอนควรจัดเนื้อหากิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง และควรเน้นผู้เรียนให้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ฝึกการตัดสินใจ ได้เรียนรู้ความคิดของผู้อื่น เมื่อผู้เรียน มีความสามารถในการสื่อสารมีทักษะทางภาษาก็สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

จากการสังเกตการสอนของครูในวิทยาลัยครูบ้านเกินที่ผ่านมา พบว่า ยังไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนแบบต่างๆ ได้ เช่น การเขียนเรียงความ นิทาน และคำขวัญ การเขียนรายงานการเขียนจดหมายไม่มีกฎเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนที่ชัดเจน การสอนยังเน้นครูเป็นสำคัญ นักศึกษาส่วนมากมีปัญหาทางด้านการเขียน และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเขียนสาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากครูขาดความรู้ความเข้าใจและ ขาดแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการเรียนการสอน และไม่มีการพัฒนา รูปแบบการสอนในประเทศลาว ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเขียนภาษาลาวภายในชั้นเรียน และพัฒนา รูปแบบการสอนทักษะการเขียน ภาษาลาว สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้มีคุณภาพมากขึ้น และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาลาวสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน
2. เพื่อหาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนทักษะการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของ

นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะได้รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาลาวของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน ซึ่งนักศึกษาจะได้เรียนรู้แนวทางการเขียนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาลาวให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งได้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเขียนตรงตามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และนอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูอื่นๆ ด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยครูบ้านเกิน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 (ปีการศึกษาลาว 2009-2010) สาขาวิชาภาษาลาว ในระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 138 คน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาลาว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 (2009-2010 ปีการศึกษาลาว) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

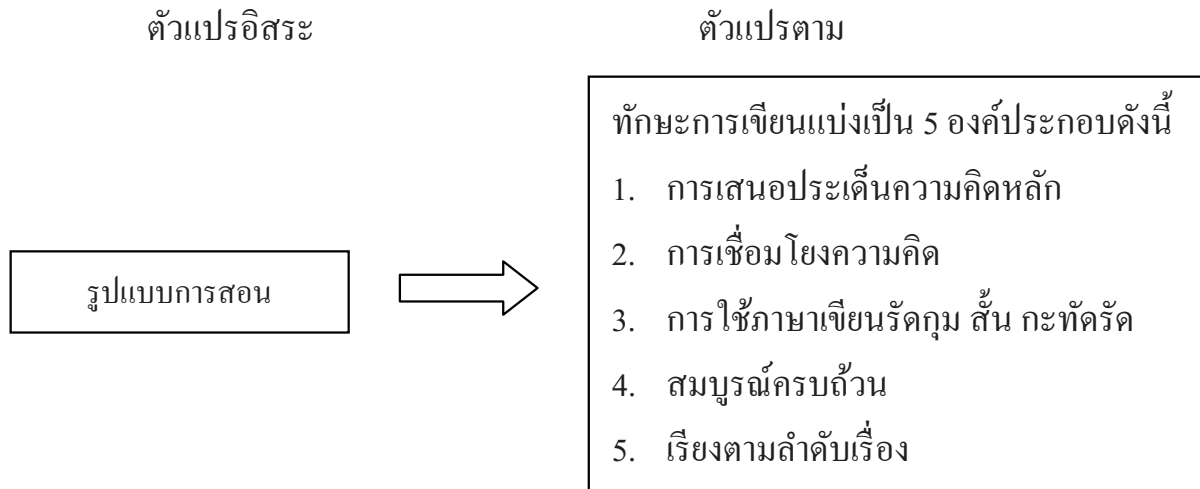
ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 41 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการสอน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการเขียน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การเสนอประเด็นความคิดหลัก การเชื่อมโยงความคิด การใช้ภาษาเขียนรัดกุม สั้น กะทัดรัด สมบูรณ์ครบถ้วน และเรียงตามลำดับเรื่อง

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 (ค.ศ 2009-2010 ปีการศึกษา ในลาว) เป็นการศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนา ทักษะการเขียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน
2. แผนการจัดการเรียนรู้
3. แบบวัดทักษะการเขียน
4. เกณฑ์การประเมิน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือการวิจัยรูปแบบการสอน และหาประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการสอนและหา ประสิทธิภาพ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่ง ข้อมูลต่าง ๆ ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการ และทักษะ การเขียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน ทักษะ การเขียน ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการ เรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลักการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหลักการสอนภาษาลาว เนื้อ หารายวิชาโดยศึกษาจากเอกสารหลักสูตรคู่มือครูการ จัดการเรียนการสอนและหนังสือวิชาภาษาลาว
 - 1.2 สังเคราะห์รูปแบบการสอน

ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดพื้นฐานและหลัก การจัดการเรียนการสอนรูปแบบการพัฒนาทักษะการ เขียนแล้วนำมากำหนดเป็นหลักการและวัตถุประสงค์ ของรูปแบบการสอนและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ทักษะการเขียน ศึกษาแนวทางการประเมินผลเพื่อนำ มาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวัดผลและ ประเมินผล
 - 1.3 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ประกอบด้วย

1.3.1 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลัก
ภาษา

1.3.2 เพื่อให้มีความสามารถในการฟัง
การพูด การอ่านและการเขียนเหมาะสมกับวัย

1.3.3 เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
มีนิสัยรักการอ่านการเขียนและมีรสนิยมในการเลือกอ่าน
หนังสือ

1.3.4 เพื่อให้เห็นความสำคัญของ
ภาษาลาวในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของ คนในชาติ
และเป็นปัจจัยในการสร้างเสริมความเอกภาพของชาติ

1.3.5 เพื่อให้คุณค่าของวรรณคดีและ
งานประพันธ์ที่ใช้ภาษาอย่างมีรสนิยม ในฐานะที่เป็น
วัฒนธรรมของชาติ

1.3.6 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็น
เครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

1.4 กำหนดขั้นตอนการเรียนการสอนมี 5
ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นนำ เป็นขั้นเตรียมความพร้อม
สร้างความสนใจ ทบทวนความรู้เดิม

2) ขั้นสอน เป็นการเสนอเนื้อหาใหม่
แยกกลุ่มย่อยปฏิบัติกิจกรรม

3) ขั้นการฝึก เป็นการแบ่งกลุ่มผู้
เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน เพื่ออ่านเนื้อหา
ตลอดทั้งเรื่อง และเสนอประเด็นความคิดหลัก และ
สัมมนาพร้อมเพื่อนปฏิบัติการเขียนรายบุคคล

4) ขั้นประเมิน ทดสอบย่อยรายบุคคล
ตรวจผลงาน ครูให้ข้อมูลย้อนกลับ

5) ขั้นถ่ายโอน ใบงานหรือแบบฝึกหัด
การบ้าน และการอ่านเพิ่มเติม ประกอบด้วย การจัดการ
เรียนรู้ 6 แผน แต่ละแผนมีแบบฝึกทักษะการเขียนย่อย
สู่การเขียนร่วม แบบวัดทักษะการเขียนแบบอัตนัย 4
แบบ ซึ่งการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนรวม 6 ครั้ง
แต่ละครั้งใช้เวลาครั้งละ 110 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์
ครั้ง

2. สร้างรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการ
เขียน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ให้ผู้เรียน โดยศึกษาจาก
หลักจิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาพัฒนาการของ
นักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ธรรมชาติ
ความต้องการและความสนใจของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องและ
นำข้อมูลที่ได้วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่
เหมาะสมกับผู้เรียนที่ยึดรูปแบบการสอนแบบร่วมมือ
กันเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน

3. ตรวจสอบรูปแบบการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ
5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความชัดเจน ความ
สะดวกแก่การนำไปใช้ และความสอดคล้องขององค์
ประกอบในด้านต่าง ๆ ของแผนการสอนตามประเด็น
ที่กำหนดไว้ในแบบการประเมินคุณภาพ รูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ แล้วพิจารณาความสอดคล้องของผลการ
ประเมินโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC
(Index of Items Objective Congruence) รูปแบบ
การเรียนการสอนมีคุณภาพยอมรับได้ มีค่า IOC เท่ากับ
.60 ขึ้นไป ถ้าข้อใดมีค่าไม่ถึงต้องพิจารณาปรับปรุง
แก้ไขต่อไป (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2540, หน้า
69)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบวัดทักษะการเขียน

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบวัดทักษะการเขียนแบบอัตนัยมี 4
แบบ ได้แก่ แบบวัดทักษะสร้างประโยค แบบวัดทักษะ
การเขียนเรียงความ แบบทักษะการเขียนสรุปใจความ
และแบบทักษะการแต่งเรื่องตามจินตนาการตรวจสอบ
แบบวัดทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ นำรูปแบบการสอนและ
เกณฑ์การประเมินและแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ
ฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลัง
การเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนให้ผู้
เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมกับขั้นตอน
การเรียนการสอนศึกษาหลักสูตรระดับวิทยาลัยครูเพื่อ
เลือกและวิเคราะห์เนื้อหาที่ใช้สอนในกิจกรรมการสอน
วิชาภาษาลาวเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนจัดทำแผนการ

จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้รูปแบบการสอนของผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หลังการเรียน ที่ผ่านการตรวจสอบจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญนำไป ทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนกลุ่มเล็กที่วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 (ปีการศึกษาลาว 2009-2010) จำนวน 6 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทำการเลือกจับฉลากจากผลการเรียนวิชาภาษาลาว ระดับสูง จำนวน 2 คน ระดับปานกลาง จำนวน 2 คน ระดับต่ำ จำนวน 2 คน ทำการทดลองสอนตามแผนการสอน จากนั้นสังเกต สัมภาษณ์และจดบันทึกเพื่อหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ เช่น ความพร้อมของผู้เรียน ความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรมการสื่อความหมาย การสั่งงานชัดเจนหรือไม่มีข้อความและคำถามในแบบฝึกหัดสื่อความหมายชัดเจนหรือไม่ ระยะเวลาทำกิจกรรมพบว่า คำถามในแบบฝึกหัดผู้เรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจระยะเวลาในการทำกิจกรรมอาจน้อยเกินไป ทำให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ไม่ทัน ผู้วิจัยนำการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หลังการเรียนปรับปรุงอีกครั้ง จากนั้นนำเสนอให้ประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 3 นำรูปแบบที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 (ปีการศึกษาลาว 2009-2010) จำนวน 41 คน

วิธีการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ศึกษา ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน โดยได้วิเคราะห์ความต้องการ เป้าหมายและจัดลำดับ

ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของรายวิชาจากการศึกษาหลักสูตรการสอน วิชาภาษาลาวแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารได้อย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟังและพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล คิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่านการเขียน การแสวงหาความรู้และใช้ภาษาพัฒนาตนเอง มีขั้นตอนดำเนินงานดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ผู้วิจัยได้สังเกต ศึกษาปัญหาและความต้องการ พบว่า นักศึกษามีปัญหาทางด้านทักษะ การเขียนเพราะครูส่วนใหญ่ทุกรายวิชาไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อสัมมนาร่วมกับเพื่อน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแล้วปฏิบัติการเป็นรายบุคคล ครูตรวจผลงานและให้ข้อมูลย้อนกลับ จึงทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการปฏิบัติการในเรื่องที่เรียนทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เคยเรียนมาแล้วให้เข้ากับความรู้ใหม่ได้ ขาดการตัดสินใจและขาดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะผู้เรียนต้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เพื่อแสดงศักยภาพของตน โดยเฉพาะทักษะการเขียน

2. ผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายการพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดกำหนดเป้าหมายในการประเมินประสิทธิภาพ รูปแบบการสอนตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการทดลอง

ขั้นดำเนินการ

ระยะก่อนทดลองผู้วิจัยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการเขียน โดยผู้วิจัย

ดำเนินการทดลองด้วยตนเองแล้วนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

ขั้นตอนการทดลอง

ดำเนินการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรูปแบบการสอน 5 ขั้นตอน และ แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 6 ครั้ง ครั้งละ 110 นาที ใช้เวลา 2 สัปดาห์ครึ่ง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองกับนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 41 คน แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนการสอน มีแบบฝึกทักษะการเขียนเพื่อเก็บคะแนนทุกครั้งของการสอน เมื่อดำเนินการสอนทดลองครบ 6 แผนการจัดการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทำการทดสอบผู้เรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดิมที่ใช้ก่อนการทดลองรูปแบบการสอน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นขั้นเตรียมความพร้อมสร้างความสนใจและทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นการเสนอเนื้อหาใหม่ แยกกลุ่มย่อยปฏิบัติการ ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5-6 คน ให้อ่านเนื้อหาตลอดทั้งเรื่อง และเสนอประเด็นความคิดหลัก สัมมนา ร่วมกับเพื่อน และปฏิบัติ การเขียนรายบุคคล ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน เป็นการทดสอบย่อยราย

บุคคล ตรวจผลงาน ครูให้ข้อมูลย้อนกลับ และขั้นที่ 5 ขั้นถ่ายโอน ใบงานหรือแบบฝึกหัดการเขียน การบ้าน และการอ่านเพิ่มเติม และ แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 97.07/97.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนทักษะการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน พบว่า ทักษะการเขียนของผู้เรียนที่เรียนจากรูปแบบการสอนหลังเรียนเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาลาวสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นขั้นเตรียมความพร้อมสร้างความสนใจและทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ขั้นสอน เป็นการเสนอเนื้อหาใหม่ แยกกลุ่มย่อยปฏิบัติการ ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5-6 คน ให้อ่านเนื้อหาตลอดทั้งเรื่อง และเสนอประเด็นความคิดหลัก สัมมนา ร่วมกับเพื่อน และปฏิบัติ การเขียนรายบุคคล ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน เป็นการทดสอบย่อยรายบุคคล ตรวจผลงาน ครูให้ข้อมูลย้อนกลับ และขั้นที่ 5 ขั้นถ่ายโอน ใบงานหรือแบบฝึกหัดการเขียน การบ้าน และการอ่านเพิ่มเติม และมี 6 แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 97.07/97.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนา รูปแบบการสอนมีการวิเคราะห์ความต้องการ เป้าหมาย

และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน มีการจัดทำเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการจัดทำสื่อการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการเขียนตลอดจนมีการปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดกิจกรรม แบบฝึก และเครื่องมือวัดผลประเมินผลจนสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะการเขียนที่ตั้งไว้และบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมเน้นการทำงานแบบเป็นกลุ่มสัมมนาร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปฏิบัติการณ์เขียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนสนใจและสามารถถ่ายโยงความรู้จากที่เคยเรียนมาแล้วนำเข้าสู่ความรู้ใหม่เป็นการสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้มีการทดลองได้ปฏิบัติจริงสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2544, หน้า2) ว่าการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดประสบการณ์ของผู้เขียนเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจตามที่ผู้เขียนต้องการดังนั้นรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการเปรียบเทียบค่าคะแนนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนจากรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพราะกิจกรรมแต่ละกิจกรรมได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันแล้วปฏิบัติการณ์เขียนเป็นรายบุคคลเพื่อได้คิดวิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง กิจกรรมเน้นบรรยากาศที่อบอุ่นทำให้ผู้เรียนรู้สึกไว้วางใจ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองและสร้างความรู้เองยังทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้คือผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้พบสิ่งใหม่ ๆ แล้วนำความรู้ที่มีอยู่เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญา

(ทศนา เขมณี 2545, หน้า 77 และ บุญเชิด ภิญโญ อนันตพงษ์, 2540, หน้า42)

ผลประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพกระบวนการเรียนการสอนระหว่างเรียน (E1) ทั้ง 6 ครั้ง มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 97.07 แสดงว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน (E1) สูงกว่าเกณฑ์ 80 ตัวแรกที่ตั้งไว้รูปแบบการสอนได้สามารถพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น อันทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้นตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธิปัญญา (Bruner, 1966 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2547) ในขั้นประเมินผลการเขียนเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที อันเป็นการเสริมแรงทำให้การเรียนรู้มีผลดีขึ้น คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 97.72 แสดงว่าประสิทธิภาพหลังการเรียนซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 ตัวหลังที่ตั้งไว้ (E2) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2547, หน้า 112) โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งวิเคราะห์แนวทางการสร้างรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนำแนวคิดของมาสโลว์มาประยุกต์ใช้ในการศึกษา เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษา ปีที่ 1 วิทยาลัยครูบ้านเกิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนตลอดจน

ผู้สนใจที่ศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้ครูผู้สอนในระดับปีที่ 1 วิทยาลัยครูสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวสามารถนำรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการเขียนได้เพราะ รูปแบบการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

1.2 ครูผู้สอนจะต้องอธิบายกระบวนการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติการทำแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้เรียนในการทำงาน การรักษาเวลา

1.3 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเป็นเทคนิคการสอนอีกวิธีหนึ่งซึ่งสร้างความ

กระตือรือร้น สนุกสนาน สนใจในการทำกิจกรรมเพราะครูมีสิ่งเร้าเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนตลอดเวลาในการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลการพัฒนาทักษะการเขียนในแต่ละระดับชั้น

2.2 ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอน

2.3 ควรมีการติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษากลุ่มทดลอง เช่น การสร้างสรรค์ผลการศึกษา เพื่อหาข้อสรุปว่าผลของการศึกษาเกิดขึ้นจริงหรือไม่เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนไปแล้วหลายปี

เอกสารอ้างอิง

- กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (2549). *แผนยุทธศาสตร์การสร้างครูตั้งแต่ปีที่ 2549-2558 และแผนดำเนินงานตั้งแต่ปีที่ 2549- 2553.กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (2544). แผนยุทธศาสตร์การศึกษา 2544-2563, 10 ปี 2544-2553 และแผนพัฒนาการศึกษา 5 ปี ครั้งที่ V 2544-2548.*
- กรมวิชาการ. (2539). *หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540). *แนวการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง. ในการประชุมสัมมนาสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการเรียนรู้จากการทำงาน. ม.ป.ท.*
- กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหลักสูตรภาษาลาว. (2549).
- กรรณิการ์ สุภร์เวทย์ศิริ .(2533). *การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสุรินทร์.วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,สาขาประถมศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- คำเม็ง ดวงทองลา และมอนคำ ไชยะวง. (2552). *ภาษาลาว I Nhan Dan Printing HCMC.* หลักสูตรการสอน, กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
- คณิงนิจ อูสิมาศ .(2546). *การพัฒนาแบบรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*
- ฉลอง ทับศรี.(2552). *คู่มือการออกแบบการเรียนการสอน.* ชลบุรี: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2525). *การจัดระบบการสอนและการวางแผนการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิวราช.
- ทิสนา แคมมณี.(2545). *รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด (2524) *รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต,สาขาการวัดผลทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2537). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูชั่น.
- บุญยงค์ เกศเทศ (ม.ป.ป,คำนำ) . *เขียนไทย*. กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษรการพิมพ์
- ประดินันท์ อุปรมย์. (2518). *นักจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์.
- บุญญา คงผล. (2544) . *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี เนติเจียม. (2553). *รูปแบบการสอนแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 จังหวัดชลบุรี*. มหาวิทยาลัยบูรพา.